

Styremedlem Unn Birkeland sin festtale ved årsmøtemiddagen i Stiftelsen Solakonferansen 6. mars 2015.

Å holde festtale for et årsmøte med personer som har både lang og faglig tyngde, er en utfordring for meg som ikke har noe bagasje ift luftfart annet enn å være passasjer: altså å være bruker av fly som transportmiddel til et ønsket reisemål, og flyplassen er da et tilholdssted for å gjennomføre reisen. Da Håvard spurte om jeg ville holde tale, og jeg allerede hadde sagt ja, tenkte jeg: Det er som om en feier skulle inn i legeforeningen og holde foredrag om medisiner... Men jeg har ingen referanser, og kan derfor bomme både på lengde, faglig tyngde, begrep, nivå og alvorlighetsgrad. Men jeg kan også gjøre dette på min egen måte, og kanskje treffe litt nærmere for de som er ledsagere også?

Denne talen vil derfor bære preg av min reise i en ny verden full av uttrykk, begrep, prosedyrer, prosesser og rammeverk som det tar tid å få inn under huden. Men under huden kommer det, sakte men sikkert.

For min del har arbeid med helikopter gitt en helt ny forståelse ift bruk og sikkerhetsfokus. Flyplass har fått et nytt innhold i form av å bli arbeidsplass. Det handler ikke lenger om å bare se effektiv sikkerhetssjekk, eller god kaffe i ventehallen, men om at bygget rommer en rekke tjenester som både synlig og usynlig må være til stede for at reisen skal være sikker. Dette gjelder enten det er for vanlig passasjertransport eller for offshoretransport.

Jeg hadde ikke noe spesielt forhold til at flytyper grupperes i kategorier etter hovedegenskaper, bruk eller alder, som for eksempel:

Amfibiefly	Sykkelfly	Jetfly	Militærfly	Mikrofly	Passasjerfly	Propellfly
Sportsfly	Rakettfly	Seilfly	Sjøfly	Veteranfly	Modellfly	Helikopter

Alt dette handler om å virkeliggjøre en drøm som er uttrykt i noen sitater:

- Jeg tror fly holder seg i luften fordi piloter og passasjerer tror at det går an, og i det øyeblikk noen begynner å tvile, vil det falle ned.
- Man kjenner fremskrittet på at folk som tidligere var redde for å fly med jetfly, nå er redde for å kjøre med hest og vogn.
- Når jeg først sitter fastspent i flyet, da er det greit. For nærmere englene kommer vi jo ikke.

At flyene er spesialdesignet for sitt bruk er en ting, men at også pilotene og teknikerne blir spesialdesignet ift sertifikat var også en ny verden. Etter hvert som jeg har lært mer om dette, har jeg skjönt at det også har et sikkerhetsaspekt. En så enkel ting som plassering av spaker eller instrumenter i cockpit kan være viktig å ha orden på for å unngå rutine-feilgrep.

Konferansen vår har som formål å bedre sikkerhet både for de som bruker, driver og utvikler luftfart. Hva betyr så det?

Sikkerhet er at:

- De som jobber på flyplassen er vernet fra påvirkninger som er skadelige for liv og helse
- De som skal reise er vernet fra trusler eller hinder som gjør at de ikke kommer fram til reisemålet
- De som styrer trafikken har oversikt og kontroll i luftrommet slik at alle fartøy kommer til rett mål til rett tid

Sekretariat

Postadr: C/O Avinor,
Flyplassvegen 230, 4055 Sola
Telefon: +47 67 03 04 13
E-post: anne@solakonferansen.no

Org.nr.: 975 834 425

Daglig leder

Besøksadr: Stavanger lufthavn Sola, rom 3045,
Flyplassvegen 230, 4055 Sola
Telefon: +47 67 03 04 48 / +47 90 47 37 02
E-post: leder@solakonferansen.no
Web: www.solakonferansen.no

- De som styrer regelverk og lager rammebetingelsene for luftfarten til enhver tid har rette styringsparametere, rett tilgang på data, kan lese trusselbilde og annet som kan påvirke luftfart
- Til slutt reflekteres opplevelsen av sikkerhet i at de som eier verktøyet/fartøyet (dvs operatørene) har tro på at alle de elementene foran fortsatt gjør det mulig å drive business i lufta.

De siste dagene har vi sett at konflikt om arbeids- og lønnsbetingelser har satt et helt land og folk i forargelse, og til dels lammelse, fordi flyene står på bakken. Alternative transportløsninger blir vurdert og brukt, men alt fokus er likevel på hvor snart kan ting bli som normalt igjen. Men normalt for passasjerer kan fort bli til ikke normalt for den ansatte. Endringer i arbeidsmiljø og betingelser virker inn på trivsel, motivasjon, samarbeid, sykefravær og til sist (men ikke minst) fokuset på sikkerhet. Og er det i en bransje man ikke gambler på sikkerhet (heldigvis), så er det i luftfart. Et eksempel er at når en stor maskin full av passasjerer skal lande på en flyplass på Vestlandet, så vil vi alle ønske at piloten har gjort dette mange ganger før.

Vi ser også at vi i regionen har et stort trykk og stort ansvar ift beredskap, spesielt offshore. Når vi per 1. april skal være klar med en landbasert offshore SAR-base på Sola, så er det enda et skritt videre i en styrket beredskap der man skal være raskt i bevegelse og kunne begrense skadeomfang og redde liv ved ulykker i og ved sjø.

I forarbeidet er det også veldig flott å se at andre parter, som har samme funksjon på ulike nivå og med ulike virkemidler, likevel har samme fokus og samme mål: redde liv og redusere mulig skadeomfang. Takk for veldig god mottakelse og gjennomgang med Hovedredningsentralen tidligere i uka.

Men samme hvor mye vi samarbeider, og hvor mye vi planlegger, så erkjenner vi at tidene er preget av:

- knallhard konkurranse i hele industrien
- outsourcing
- minimumsløsninger
- alternative modeller som utfordrer etablerte standarder.

Har noen totaloversikt? I det lange løp er vekst avgjørende for overlevelse. Stavanger er et internasjonalt senter for helikopter. Vi får simulatortilgang for flere typer; tidene krever ledelse, og tydelig ledelse. Solakonferansen blir en enda viktigere arena for å drøfte grunnleggende spørsmål. Nye store oljefeltutbygginger, som Johan Sverdrup, blir svært viktige løft for industrien, for lufthavnen, helikopterselskap og flyselskap, for region og nasjon. Viktigere enn vi liker å innrømme. Og viktigst av alt: Hvem tenker sikkerhet i denne endringen der kostnadsfokuset blir det overordna?

Jeg er stolt av at jeg, selv til å være en legmann i dette, får delta i arbeidet med å utvikle denne sikkerheten – gjennom enda en ny stor og viktig konferanse kommende september. Takk for et flott år i styret, for gode diskusjoner, for mulighet til å utfordre det etablerte, men også for anledning til å lære. Og takk for fornya tillit!

Unn Birkeland
CHC Helikopter Service AS

Solakonferansen

*For sikkerhet i luftfarten – den viktigste uavhengige arena for debatt og utveksling av kunnskap.
For de som har ny kunnskap – de som må ha kunnskap – de som ønsker å tilegne seg kunnskap (SKB/okt 13).*

Sekretariat
Postadr: C/O Avinor,
Flyplassvegen 230, 4055 Sola
Telefon: +47 67 03 04 13
E-post: anne@solakonferansen.no

Org.nr.: 975 834 425

Daglig leder
Besøksadr: Stavanger lufthavn Sola, rom 3045,
Flyplassvegen 230, 4055 Sola
Telefon: +47 67 03 04 48 / +47 90 47 37 02
E-post: leder@solakonferansen.no
Web: www.solakonferansen.no